

SUBSCRIPCIÓ
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranger. 9'00 id. id.
Pagant per any, una petita de rebuix

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL.
INFORMES
DARRER FORTUNY, NÚM. 2, 1ERS
TELÈFONS
Redacció, 723 - Impremia, 2,293

ANY IX NUM. 2589 BARCELONA, DIUMENGE 7 D'ABRIL DE 1912 UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Dilluns 8 d'abril y dies següents

EXPOSICIO Y VENDA

NOVETATS

DE LA

ESTACIÓ

Ocasions excepcionals en Vestits, Abrics, Refajos, Sabateria pera senyora y nens, Sombreros nens

LLANERIA

y articles pera

PRIMÉRA COMUNIO

Devocionaris, Rosaris, Imatges, Estampes, Corones, Llassos, Bosses, Quadrets, Cintes, Tuls, Linons, Piqués, Madapolans, etcètera

ESTÓMAGO

Curación del 98 por 100 de las enfermedades del estómago é intestinos con el Elixir Estomacal de Saiz de Carlos. Lo recetan los médicos de las cinco partes del mundo. Tonifica, ayuda á las digestiones, abre el apetito, quita el dolor y cura la

DISPEPSIA

Las acedias, vómitos, vértigo estomacal, indigestión, flatulencias, dilatación y úlcera del estómago, hipercloridria, neurastenia gástrica, anemia y clorosis con dispepsia: suprime los cólicos, quita la diarrea y disenteria, la fetidez de las deposiciones y es antiséptico. Vigoriza el estómago é intestinos, el enfermo come más, digiere mejor y se nutre. Cura las diarreas de los niños en todas sus edades.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 30, MADRID
Se remite folleto á quien lo pida.

Alxarop de Fosfat de Cals gelatinós

CASADESUS

del Dr. CUIXART

— TÓNIC RECONSTITUENT —

De gran valor a l'epoca de la creixuda dels nens, 2'50 pta. en farmacies y Arc del Teatre, 21, BARRA

Dr. Serrallach
Vias urinaries
12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40
Consulta económica, de 7 a 9. Jovellanos, 2º 9.

Fàbrica de vels y mantellines

Tuls y sederia.-Genres de punt

FRANCISCO DE A. PLANAS

Ronda Sant Pere, 15 (Entre passeig de Gracia y plassa Urquinaona)

A l'engrós y detall

SECCIÓ DE DETALL:

ARTICLES DE PUNT, LLANA Y COTO A PREUS DE FABRICA

Bàsculas-Caixes

Pibernat

per a Cabals

Avinyó, 8-10

Notes polítiques

Les baralles dels radicals

Com ja avenshem dit, els organismes lloctinistes del districte VII han realitzat un acte col·lectiu contra en Lladó y Vallés, a qui portaren a l'ajuntament en les eleccions de 1909.

La Junta Municipal d'aquell districte amb vuit representants d'altres tantes societat han pres l'acord de demanar an en Lladó que renunciï l'acte de regidor, entenent que amb la dissidència promulgada no té la seva condició per representar.

L'acord pres, textualment, diu així:

«Que lamentant la actitud de indisciplina adoptada per los señores Lladó y Vallés, Guàrdias y Figueras, á la que signifiquen per un més complet desagrado, entenent per una unitat la necesidad de significar á don Juan Lladó y Vallés, concejal por este distrito, la desautorización más completa por parte de las entidades que firman, y que considerándole separado del partido radical por la incomprensible actitud adoptada para con el partido y sus componentes, estiman llegado el caso de hacerle público desagrado y el deseo unánime de este distrito de que, correspondiendo á sus ofertas cuando se le eligió para la concejalia, renuncie el acta que ostenta, apelando á su calaverasidad para que realice este deseo.

Espera este distrito ver complacidas sus aspiraciones.

«El Progreso inserta l'anterior acord a dues columnes de primera plana y en lletres grosses. En un altre article critica la dissidència de la polseia de los escarabajos y així per aquest estil va infamant y malparlant don Lladó y dels lloctinistes. D'insultants, en diu l'orgue de l'empresa dels escarabajos, del Tibidabo, responen potser a lo que digué aquest diari de que el Progreso tenia mesca que veure amb l'empresa de la Rabassada.

Y així per aquest estil surten els dos diaris radicals.

L'autonomia d'Irlanda

Acabada la gran vaga dels minaires, que durant l'espai de quatre setmanes ha agavellat tota l'atenció dels ciutadans y dels polítics del Regne Unit, torna a pondre la importància excepcional que té mereix la qüestió del «Home Rule» irlandès.

Complint la promesa feta, el govern de Mr. Asquith se disposa a presentar, passades les presents festes de Pasqua, el projecte concedint l'autonomia a l'Irlanda. Se preparen debats solemnis, històrics, a la Cambra dels Comuns, y sobre un nou període d'agitació a l'entorn de l'apassionat problema irlandès.

Es segur que a la Cambra dels Comuns el «bill» del «Home Rule» triomfarà per una majoria d'un centenar de vots. La Cambra dels Lords — així també pot donar-se com a segur — el rebutjarà. Però, per efecte de la reforma constitucional realitzada mesos enrera pel ministeri liberal amb l'aprovació del «Parliament Bill», l'oposició de la Cambra dels Lords ja no significarà el «vet» a la reforma; el seu efecte serà d'afegir solament. Podrà rebutjar dues vegades, una cada any. Al tercer any d'esser aprovat per la Cambra dels Comuns el «bill», aquest tindrà força de llei, a pesar dels Lords. Si els liberals s'aguanten en el poder el temps necessari, l'autonomia d'Irlanda serà un fet en l'any 1914.

Com se mira el poble britànic l'adveniment de l'autonomia irlandesa? D'aquest aspecte de la qüestió s'ocupa el nostre company Rovira y Virgili en la secció de «Política estrangera» de la novel·la «Revista de Catalunya».

«Fa poc que'l «Daily News» — diu — va publicar un editorial titulat «Ireland and the new generation». En aquest article se constata el canvi operat en l'opinió. Els esforços dels anti-autonomistes pera redreçar l'espectre de l'intolerància catòlica, que presenten com a conseqüència certa de l'establiment del «Home Rule», tenen avui escàs èxit. «La present generació britànica» — escriu el suditi diari — pot examinar ara, lliure de temences religioses, el cas del «Home Rule» com un cas de millora del sistema de govern. Els homes d'aquesta generació aprecien, com en 1886 y en 1895 els llurs predecessors no van poder ni voler apreciar, la veritable essència del Nacionalisme, l'unitat y la utilitat dels pocs senyors treballs pera aconseguir la facilitat amb que s'en faria una font de força per la concessió de l'autonomia. Aquesta llista ha estat ensenyada a la nostra generació per l'exemple del Sud-Africa, com fou ensenyada als avis de la present generació per l'exemple del Canadà. En aquest article el «Daily News» comentava diversos fets demostratius de les seves assercions, un dels quals es el fracàs, en la «Cambridge Union», d'una moció hostil al «Home Rule» irlandès, rebutjada pels joves acadèmics de Cambridge per 243 vots contra 184. «Vint anys enrera — tornava el repetit diari — Cambridge amb prou feines hauria escoltat la defensa del «Home Rule» y amb tota seguretat l'hauria condemnat. L'anti-autonomisme es una causa agonitzant, la causa d'una generació que sent els seus successors trucar a la seva porta».

Avis als nostres lectors

Seguint el costum establert desde anys enrera en el nostre diari, y a fi de donar un dia de lleure als nostres operaris, demà no sortirà EL POBLE CATALA.

El Saró dels Independents

El Saló dels Independents que, com es sabut, es un dels més purs registradors del moviment pictòric d'avanguardia, aquest any subratlla tres punts interessants en els seus exposicions, però d'un major valor orientador presen en conjunt.

Un d'aquests fets es l'estancament y l'indiferència persistents del Cubisme que, en lloc de renovar-se y controlar-se, no fa altra cosa que descendir passivament dels braços de l'aristocràcia als dels metes. El segon punt remarcable està en l'extranya recrudescència del puntillisme den Signac; y el tercer, la més interessant constatació es l'afirmament de l'impressionisme avensat.

Apreciat superficialment, se pot jutjar com un retrocés el fet de que alguns artistes s'hagin abandonat al desordenat luminisme den Signac. Probablement es degut així a la nova edició que s'ha lliurat al carrer de l'obra teòrica d'aquest pintor, ara més llegida y comentada que mai, a causa de la gran escassetat de llibres sobre crítica pictòrica que se sofreix d'un quant temps ençà. El llibre d'en Signac (I) es escrit amb un estil y poesia suficients pera captivar als temperaments generosos y irreverents que entres pitjors abunden; però, signa la que signa la causa de les altes que'l barbe mosaic inventat per en Saurat acaba d'obtenir, es un fet significatiu el d'aquells inquietos artistes que han preferit firmament tornar-se enrera a deixar-se dur per una gloriola fàcil y dispendiosa. Y es més significativa la banquerota d'aquells snobisme de mal gust, aspirant a demagògic, al costat de l'avenç pictòric que's manifesta entre'l hereus de Monet, Degas y Cézanne.

La pintura francesa va vent sa via, llençant al seu pas totes les escories que en l'oblit de la destitució d'assaven a la superfície. La darrera crisi ha sigut dolorosa y desconcertada, però ja sembla finir y fins sembla acostarse l'hora de poder diagnosticar sobre les causes d'aquella histèria horripilant que en hores enguines ens sembla indecifrabla. Es quasi segur, emperò, que l'infecció seguirà per algun temps encara oferint ses eflorescències, però la decreixença.

(1) De Delacroix au Neo-Impressionisme, Floury ed. París.

DESADE PARÍS

El Saró dels Independents

El Saló dels Independents que, com es sabut, es un dels més purs registradors del moviment pictòric d'avanguardia, aquest any subratlla tres punts interessants en els seus exposicions, però d'un major valor orientador presen en conjunt.

Un d'aquests fets es l'estancament y l'indiferència persistents del Cubisme que, en lloc de renovar-se y controlar-se, no fa altra cosa que descendir passivament dels braços de l'aristocràcia als dels metes. El segon punt remarcable està en l'extranya recrudescència del puntillisme den Signac; y el tercer, la més interessant constatació es l'afirmament de l'impressionisme avensat.

Apreciat superficialment, se pot jutjar com un retrocés el fet de que alguns artistes s'hagin abandonat al desordenat luminisme den Signac. Probablement es degut així a la nova edició que s'ha lliurat al carrer de l'obra teòrica d'aquest pintor, ara més llegida y comentada que mai, a causa de la gran escassetat de llibres sobre crítica pictòrica que se sofreix d'un quant temps ençà. El llibre d'en Signac (I) es escrit amb un estil y poesia suficients pera captivar als temperaments generosos y irreverents que entres pitjors abunden; però, signa la que signa la causa de les altes que'l barbe mosaic inventat per en Saurat acaba d'obtenir, es un fet significatiu el d'aquells inquietos artistes que han preferit firmament tornar-se enrera a deixar-se dur per una gloriola fàcil y dispendiosa. Y es més significativa la banquerota d'aquells snobisme de mal gust, aspirant a demagògic, al costat de l'avenç pictòric que's manifesta entre'l hereus de Monet, Degas y Cézanne.

La pintura francesa va vent sa via, llençant al seu pas totes les escories que en l'oblit de la destitució d'assaven a la superfície. La darrera crisi ha sigut dolorosa y desconcertada, però ja sembla finir y fins sembla acostarse l'hora de poder diagnosticar sobre les causes d'aquella histèria horripilant que en hores enguines ens sembla indecifrabla. Es quasi segur, emperò, que l'infecció seguirà per algun temps encara oferint ses eflorescències, però la decreixença.

(1) De Delacroix au Neo-Impressionisme, Floury ed. París.

Joan Sacs

La Victoria de la Paraula sobre la Mort

Parlament d'Eugeni d'Ors, llegit abans de l'estrena de NAUSICA

Aquesta es una nit sagrada, ciutadans, y prou val la seva bellesa'l dolor d'haverla viscuda. — Quan, el pols de la vida bat en la ciutat amb una febre tan heròica? Artista espaventós y magnífic, el destí ha volgut avui restaurar, en honor nostre, la integritat de l'antic misteri trágic, y nosaltres sentim la terror en l'ànima tola y en el cor enmunt, en els ulls humits y en el front que crema, y fins el desdota de les ungles d'aquestes mans nostres, impacientes de donarse a l'aplúndim. Vetequí, doncs, la tragedia nova, que vé a la llum, com les tragedies antigues, en l'ubriguena doble del culte dionysíac: en la joia, beguda al brou de les veremes de Samos y en el diari, xuclet amb l'assíctica absenta; en el vi vermell que es la Paraula y en la licor amarguissima que es la Mort.

Més no's barregeu ara aquestes dos elements de crueltat exaltació, com eren barrejats en els fustes terribles de Corinthe y de Sicyona: ans s'encauen en pugna y nosaltres en som venguts a presenciar la simbòlica batalla. La Mort ens ha estat tan fermament enemiga, que ja no sabríem gustar aquest cop de la obscura voluptat. La Paraula la coneguerem tan casta y harmoniosa, que's esgarrifarem com d'un sacrilegi de mesclarli res de vicis o d'impur... Bé la sabíem tota la virtut suprema d'aquesta Paraula. Es aquella que un jorn, davant una civil companyia d'homes, juntats en Atenes, se resà en ella mateixa, per ministeri d'una veu amada, una veu tènue, tremolosa y dolcíssima, un tal himne d'elogi, que a la seva màgia y conjur, tots la vegeren an ella com apareixia, viventa materialment, sota l'encarnació de donzella alada, perfecta de forma y corporeitat, que semblava que no més calia tendre la mà, per sentirne la sangüinea calor; y com, despullant-se de tota vestidura d'engany, divinalment nua, se descurava un minut, tocant de peus a terra, als seus peus, y uns anys s'h'an consumit, y la veu tènue, tremolosa y dolcíssima, que estimaven tant, es, al de nosaltres, la Mort ens ha restat. La Mort l'ha restada, la Mort ens ha restat y nosaltres restem encara baix l'imperi de sa polsosa tenebrosa. Però, vetequí: ara nosaltres ens reunim religiosament pera una gran cerimonia de purificació. Ara, els ciutadans de Barcelona se congreguen a la sala vasta d'un Teatre Nacional, pera lloar un desmentiment frenètic a la cara de la Mort, pera sotmetre-la a la vida triomfante, pera invocar l'alada donzella, y vetequí com descendeix de nou, com plúmba combat amb la polsosa tenebrosa y la veu y la humilitat. Si aquell jorn d'Atenes va esser la festa y ofici de la Paraula viva, avui es la festa y ofici de la Paraula immortal.

No altrament, que nosaltres aquí, y pera contemplació de la mateixa música lluita, un pur ritme funeràri de l'antiquíssima Persia, ajuntada les gents del patriarcat mort, a la terra tarde darrera el trespàs, als vells del murat rodó cementiri, nont per tres jornades, havia reposat el cos, descobert y nuda damunt una flosa alta, pera que'l beguissin vers les altures els raigs potentissims del sol d'Iran. Diu que, mestresant, eren en torn del pobre esperit, presoner encara de l'impuresa de la mort, els Genis del Mal, els immonds Devas. Vetequí el Deu que's diu Ombrà. Vetequí el Deu que's diu Corrupció. Vetequí el Deu que's diu Silenci. Vetequí el Deu que's diu Oblit. El pobre esperit no delatella, y prou sent que les forces li manquen, quant arrija li cal travessar el pont flac, al mitg del qual mostra sa boca sangniant un monstre afros... Però es aleshores quan el gran miracle de la redempció se compleix. Invoca per les pregueres de tots els púrs, dels parens y domèstics y vetequí, dels que acompanyaren l'home just en la guerra o en la pagessa, en l'oració santa o en el sacrifici del foc, y també de son cà fidel y de sa veu benévola, una càndida criatura baixa dels aires, una bella filla de la llum, d'or, d'la Avesta, com un cos de quinze anys, alta, excelenta, alada, pura; com allò que hi hagi al món de més pur y somriu, de mitg del pont estant, a l'esperit que delatella. — Qui és tu, diu ell, qui és tu, àngel diví, que així sembles venir en so-

Capella anticlerical

El rector de Sans se veu que viu uns quants sigles enrera. Se li corregeix excomunicar o prohibir la representació de la gran tragedia den Guimerà, «Jocs de Nazareth», y naturalment, el tret li ha sortit malament. Perquè ara se repel·len les representacions de Jesús de Nazareth. Y el rector haurà fet un paper ridícul. Per de prompte avui la posen en escena el Circul de Sans, sense por als autèntics, menasses, diatribes y campanyes del furios capellà, que no ha après encara'l mal que fa a la seva mateixa causa amb aquestes actituds.

Anants y vinents

Han sortit cap a Madrid els diputats de Carle senyors Josep Zubelzu y Monlero Villegas y el propagandista republicà senyor Barriovero. Han arribat a Barcelona's diputats a Corts senyors Ventosa y Milà y Camps y el senador senyor Soler y March.

Joventut

En la darrera sessió celebrada per la Junta directiva d'aquesta entitat catalanista, se va acordar adherir-se a la campanya empres per l'Associació Nacionalista Catalana, epró servei utilitat voluntari y a l'acte que també organitza dita entitat en commemoració del 40 aniversari de la mort del doctor Robert.

Continuant amb gran activitat els treballs d'organització del gran miting que celebrará pera inaugurar ses campanyes de propaganda dels ideals catalanistes.

EL CONGRÉS D'HIGIENE ESCOLAR

Se prega als senyors congressistes se serveixin passar a recollir llurs títuls y insignies en la secretaria del Congrés, situada en el Palau de Belles Arts, de deu a dotze del matí.

A l'enssems podran recollir les invitacions pera les funcions que's celebraran durant els dies que duri el Congrés.

Una Comissió del Congrés d'Higiene Escolar, presidida pel doctor Mer y Gellí, va visitar ahir al governador pera convidar-lo a la sessió inaugural, que serà dilluns, a les cinc de la tarda, en el Paranil de l'Universitat.

Representarà al rei, per delegació especial, el general Weyler, y al ministre de Instrucció, el director general de primària Ensenyansa, doctor Altamira.

Dimars se celebrará l'inauguració de la motu del mateix Congrés, en el Palau de Exposició de treballs escolars organitzada pels Belles Arts.

Botlletí del Treball

La J. L. de Reformes Socials

La Junta local de Reformes Socials, reunida baix la presidència de don Josep No- badia, ha informat 280 expedients pos- sessors d'infraaccions del dèficit domini- cal, i la Tinença del Districte III, i 71 expedients de la Tinença del Districte VII.

També ha acordat i aprovat remetre a l'Institut de Reformes Socials els inter-essos diligenciacions de les vagues d'obres de la fundició de bronzos de Martín y Or- tiz, dels operaris de diversos patrons en- carterats i adormistes i dels mossos d'un- d'edat.

El president de l'Institut de Reformes So- cials senyor Azcarate, amb motiu d'acusa- reut de diferents comunicacions referents a vagues declarades en aquesta ciutat, que li han sigut dirigides pel president de la Junta local de Reformes Socials senyor No- badia, ha enviat an aquest senyor un ofi- ciament, en nom de l'Institut, la satis- facció amb que ha vist el zel i intel·ligen- cia del mateix president de la Junta en el compliment de tals serveis.

Reunió
L'Unió Obrera de Carrallers d'Obres cele- brarà reunió general ordinària avui, a les deu del matí, en son domicili social, Sant Gil, 19, a l'objecte de discutir el dictamen de la ponència per al Botlletí i altres as- sumptes de molt interès per la Societat.

De les vagues
La reunió acostumada dels cotxers vagues- ses se celebrà ahir al migdia, en el local de la Fraternal, Arluc, 21.

Presidint en Francisco Martí, amb assistència per socorsos en metalls als vagues.

En Comitat dirigí la paraula als reunits recomanant més energia i consciència so- cialista, car digué que els patrons estan cre- uents de que les vagues s'entreguen.

En Comitat sostingué que les vagues tenen gu- arada la lluita ja que els patrons amb els 40 o 50 esquilos que han pogut trobar no poden continuar el servei. Anuncià tam- bé que des de demà se començaran a entre- gar socorsos en metalls als vagues.

En Martí referà el diu per en Comitat respecte a la situació dels patrons i acabà recomanant energia i fermesa, cosa que de- mostrava obertament els reunits, acordant amb entusiasme la continuació de la vaga.

Com de costum, els patrons cotxers se donaren una passada pel Govern civil.

Avui, a les deu del matí, la Societat de Timoners Blanquejats i sos annexes de Bar- celona i son radi, celebrà reunió general en el local anomenat «El Reliquis», situat al carrer de Wad Ras, davant de la Co- operativa «Flor de Maig», per tractar del curs de la vaga i adoptar els oportuns acords.

Segons una nota facilitada mitj pel go- vernador civil als periodistes, els vagues- ses avui 27 menys que el dia anterior; els litògrafs eren 287; els cotxers en vaga ha- vien augmentat de 6 i de curiosos sols que- daven 2 vagues en una casa.

Del Govern civil

Junta de policia
Reunida la Junta de Policia de Barce- lona, ahir matí, al Govern civil, sobre l'ex- pedient instruit amb motiu de l'afar del car- rer del Botella, acordà deixar-lo de moment en suspens, fins que vingui a declarar el delegat de policia senyor Serrano, al qual se cita amb tota rapidesa.

De moment, no obstant, suspengué la Jun- ta d'empleu i sou a l'agent senyor Val- les.

Per altre assumpte qualificat de fites en el servei foren separats del cos de poli- cia un agent i un aspirant.

Diverses
Entre les persones que ahir van visitar al governador hi figuren els senyors Castelló i Bosch i Alsina.

Parlant mitj el governador amb els pe- riodistes va dir que tenia notícies de que, en contra de lo que s'havia dit, no vindrà a Barcelona, l'expressat del Estats Units de Mèxic, general Porfirio Díaz, el qual per San Sebastián se dirigirà a França.

Un confrare d'un dels que en la fabrica de tints de la vinya i fills de Hilla, situada al carrer de Puigades, 140, s'hi havia tro- bat una gran quantitat de pólvora blanca amb tres metres de mitja. El governador desmen- ti l'anotació en rodó, dient que tot tren fan- tasies periodístiques.

De l'Ajuntament

Diverses
Una comissió d'ultramaris ha demanat a l'arxibisbe que avui sigui considerat com a dia de feina, celebrant l'arxibisbe que això és incumbència del Govern.

Una comissió del Congrés d'Higiene es- colar ha visitat a l'arxibisbe per entregarli la medalla de congressista i invitari a la sessió inaugural que s'celebrarà dilluns, a la tarda.

El senyor Malons ha demanat a l'Alcalde l'obertura del carrer de Bailén, desde el fin de la Morera a la Travessera, o al menys que s'hi posin barres al terreny que serveix de camí.

El senyor Ribera y Quidreay ha co- municat a l'arxibisbe l'acord pres per la ponència del cobriment de la Coques Com- tal i li ha anunciat que li dirà una comissió a parlar.

Avui el senyor Gómez del Castillo co- munica a fer des de la llicència que té concedida per dedicar-se a l'estudi i re- solució d'alguns importants assumptes mu- nicipals.

Això és lo oficial. Ara lo segur es, segons se diu per tot arreu, que el senyor Casti- llo va de garent a una important empresa fi- nanciera.

SOCIETAT CATALANA D'EDICIONS

S'han posat a la venda 10 exem- plars de paper de fil numerats y firmats per l'autor de la novel·la «La Vida y la Mort d'en Jordi Fra- ginals», al preu de 10 pessetes ca- da un.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON Y TELEGRAF

Madrid, 6, de 9 matí a 10 nit

La premsa de Madrid

La «Gaceta»

Publica: De Gracia y Justicia. Reials decrets dels indicats concedits ahr. De Foment. Convocatoria per a l'ingrés a l'Escola de Enginyers Agrònoms.

«El Universo»

Diu que les prohemis liberals se mostren molt pessimistes respecte de la vida en el poder del partit que dirigeix el senyor Canalejas.

Després d'au: Sembla que el senyor Vil- lamoreira, que s'ha completat els fins del donat de la Moncloa a l'Estat, que són que aquest lloc se destina a escola d'agri- cultura y explotació del poble de Madrid.

Actualment no s'compleix la voluntat del donat.

En certa ocasió un conegut polític de- mantellà que a causa de la Moncloa y un personatge conservador hi havia estat, que no se concedia permís ni per agitar grills a la Moncloa, per oposar-se a la voluntat del donat.

«El Liberal»

En son editorial parla de la votació que s'ha efectuat entre els obrers miners de la Gran Bretanya sobre si devien o no tornar al treball.

En nota que de l'escrutini ha resultat una majoria de 43,000 sufragis en favor de la vaga.

Espera que en la conferència nacional convocada per avui se donarà solució al conflicte definitiu, però diu que per de prompte s'ha recomanat per telegraf als obrers de totes les zones mineres que re- tinguin tot seguit el treball.

Afirma que el proletariat anglès, mercès al Coal Mines Bill, ha obtingut un gran triomf, no sols per ell, sinó per al proletariat uni- versal.

Atribueix el triomf als sindicats reunits en federació obrera y a les concessions dels industrials anglesos, que per fer frente a les circumstancies, s'inspiraren en les doc- trines socialistes.

Acabà dient que més tard o més aviat el Coal Mines Bill tindrà traducció en altres llingües, com la tinguernan altres coses im- portants d'Anglaterra, entre elles el règim parlamentari.

«El Imparcial»

En l'editorial s'oposa al protectorat de França al Marroc y diu que el tractat firmat el 31 de març entre la República fran- cesa y el soldat es germà bessó del que servi de base al protectorat de França a Tunísia, quedant a salvo la religió islàmica però no conciliant amb la població indí- gena.

Enumerant els devers que a França imposa el protectorat, del mateix modo que l'indus- triació d'una zona del Marroc per Espanya ens imposarà també obligacions a nosaltres y a l'afegit:

Aquesta adquisició feta en convenis y tra- ctats, tant de bo no tingui demà per Fran- sa y altres pobles masses espines.

«El País»

Acabà dient diu, comentant els indicats concedits ahr, que la pena de mort queda, de fet, per castigar crímenes polítics.

El més gran crim, parricidi, assassinis, maldades y homicidis, per terribles que siguin y per terribles que s'hagin com- missos, se llueix del grollat merced a aquesta tradició abolicionista.

Celebra, per unanimitat, que això s'hagi, però depora que en Maura, cap de pro- posar l'indult dels criminals de Cetina, se negués a aconseguir l'indult del Ferrer, Ra- mon Clemente García, Baró, Hoyos y Ma- tel y que no fos més humà en Canalejas per indultar a Sánchez Moya, un home de bé, y indultar a Antonio Herrera, un maldat, un veritable criminal.

Arribades

Aquest matí ha arribat de València el comitè del Serrall.

Poc després, en l'express d'Andalusia ha arribat el senyor Canalejas, que ha sigut rebut pels ministres y basants amics y als funcionaris.

El senyor Canalejas s'ha traslladat al seu domicili amb el ministre d'Estat, amb qui ha conferenciat prop d'una hora y mitja.

De Mèxic

El general Porfirio Díaz ha rebut diver- ses cablegrams de Mèxic, un d'ells firmat pel president del Congrés, comunicant- li que Canabà ha acordat declarar festa nacional el 2 d'abril, aniversari de la pre- sa de Puebla, durant l'impert, pel general Díaz.

El pressupost

El ministre d'Henda s'ha dirigit una real orde als altres departaments mini- strials relacionats amb els pressuposts.

Sembla que en ella s'confirmarà propo- sta exposat pel senyor Navarro Reverter de donar lectura en les Corts dels pressuposts el primer de maig, però el qual exposa als seus companys l'impossibilitat neces- sària d'activar tot lo possible l'envia dels pressuposts parcials respectius.

També sembla que en aquesta real orde se han moltes indicacions sobre la necessitat de que l'obra de tots els minis- tres importi un criteri rigit, de veritables econòmics.

La vaga d'Asturies

El ministre de la Governació ha celebrat una conferència telefònica amb el go- vernador d'Oviedo, per tractar de la vaga de miners d'Asturies.

Els amos de restaurants

Una comissió d'amos de restaurants ha visitat al ministre d'Henda per demanar- li que els locals que s'destina a la seva industria no estiguin subjectes a l'impost d'ingratuall.

El ministre ha contestat lo mateix que va dir als fondistes, o sigui que depen de l'Ajuntament l'exclusió que sollicita.

De Foment

Entre els decrets sotmesos a la firma del rei pel ministre de Foment n'hi figura un disposant que s'apliqui tot lo actual en l'ex- pedient sobre ocupació de finques en el ter- me de Villeguosa para construcció del tres- quart de la societat primera del ferrocarril de Lérida a Sant Giron.

Conferències

El senyor Canalejas ha conferenciat amb el general Jordana, que sortirà aquesta nit o demà cap a Màlaga y Medida.

Agenda tarda conferenciarà amb el senyor Villanueva, que també ha de tornar aviat de Londres.

ELS MINISTRES EN CONSELL

Al Palau

El Consell celebrà aquest matí al Palau, baix la presidència del rei, ha sigut de curta durada.

El senyor Canalejas, en son discurs, s'ha referit als assumptes d'actualitat en la política nacional y internacional.

Sobre tot ha tractat del desenvolupament de les negociacions amb França y de la pre- paració dels pressuposts.

El senyor Canalejas ha anunciat al rei que aviat sotmetrà a sa firma un real decret lent extensius a tots els departaments d'Indústria y Marina, les disposicions de la real orde del senyor Villanueva, referent al personal de Foment.

El decret que prepara el senyor Canalejas, que més tard tindrà força de llei, s'in- corporarà al projecte de llei sobre empleus, y se tractarà de l'acumulació d'empleus, gratificacions, agregacions y personal tem- porari.

Així, diu el senyor Canalejas, jutges, ca- tedràtics, funcionaris de totes classes que amb un pretext o altre's passen per Ma- drid, apareixent sols de tant en tant pel lloc del seu destí, tindran una llista per què registren.

El senyor Canalejas ha manifestat tam- bé que el general Luque havia donat compte en el Consell d'un telegrama del general Navarro, que després serà facilitat pel mi- nistre de la Guerra a la premsa, d'oligues- se de les apreciacions que s'han fet sobre la darrera operació per ell dirigida a Me- lilla.

Es molt sensible, afegí el senyor Canalejas, que aquestes apreciacions que tant depri- meixen a l'exèrcit, hagin sigut formulades per persones que passen o volen passar per enteses y tècniques.

M. Geoffroy. Sobre les negociacions

M. Geoffroy arribarà a Madrid el dimas- o dimecres de la setmana entrant para re- nuar les negociacions.

—Avui han dit junts el que del Go- vern, el ministre de la Guerra, el ministre d'Estat y l'embaixador d'Espanya a Lon- dres senyor Villanueva.

De sobretot han parlat llargament els consensals sobre les negociacions franco- espanyoles y l'actitud del Gabinet anglès en elles.

Arribada de republicans

Procedent de Gijón ha arribat aquesta tarda a Madrid un tren especial conduint 200 republicans d'Asturies que venen para assistir al banquet de demà en honor de don Melquíades Álvarez.

A l'espera esperaven als expedicionaris alguns amics polítics.

A Instrucció Pública

Una comissió de mestres besco-nabarras y una altra de l'Associació Nacional del Magisteri han visitat avui al ministre de Instrucció Pública para interessar-se en fa- vor de les seves aspiracions y entregant- li conclusions de la darrera assemblea.

El senyor Albaladejo ha dit que no podia fer res en favor d'ells les seves previsions, perquè les mestres de Basconia y Nabarra depenen de les Diputacions forals.

Les Corts

S'afirma que les Corts reanaran les seves tasques el dia 27 del que som.

Declaracions den Melquíades Álvarez

El nou partit republicà

Don Melquíades Álvarez ha fet les se- guents manifestacions:

Es un error l'idea generalitzada de que del banquet del diumenge en el Palau de l'Indústria sortirà un nou partit, baix la me- sa que quedaria una acta de creació, sinó de reorganitzar tots els elements republicans històrics que coincidien amb el senyor Az- carate y amb mi y estan dispersats.

Són elements governamentals que al re- cobrar cohesió y unitat opten pel nom de partit republicà que està més en consonà- ncia amb l'ambient dels temps.

El partit així organitzat y batallat serà molt governamental, però radical en idees y pro- cediments.

Es veritat, continué, que la temps que tre- balla en aquesta reorganització, però d'acord amb el senyor Azcarate.

Acabada per aquest l'idea, he conferen- ciat amb mon volgut amic y mestre y he tractat les línies generals del discurs del diumenge, que constituirà el programa dels elements republicans.

El senyor Azcarate y jo anem d'acord en aquesta unitat política, ocupant ell el lloc preeminent que correspon a sos prestis- gis y a sa història.

Volem unificar als republicans en grans grups y disciplinats, mantenint la més íntima concordia entre tots, y cada vegada amb més intensitat, en conjunció amb els socialistes, que considerem indispensable y volem oposar-los a tot contacte amb els monàrquics y combatre'l règim a ultrança y per tots els medis.

Es reformistes se proposen fer forta opo- sició a tots els governs monàrquics y ac- cionar a l'obstrucció de tots els projectes que presenten al senyor Canalejas, si man- té la llista de legislacions, foment un nu- clí d'elements joves que mantinguin vi- gorosa campanya d'oposició.

A partir del banquet de demà començaré una acta propagandística per Catalunya, on se celebraran mitjans a Reus, a Figueres y dos a Barcelona, un de conjunció y l'al- tre del nou partit.

Madrid, 6, de 11 a 1 matí

Consell de ministres

Poc després de les quatre ha comen- sat a arribar al ministeri de la Governació els ministres para celebrar l'actual Consell.

Aprofitant lo espléndid de la tarde tots els ministres han aprofitat a peu al ministeri de la Governació.

El de Gracia y Justicia ha manifestat que anava al Consell d'oi.

El ministre de la Guerra, contestant a preguntes dels periodistes, ha manifestat que encara no havia facilitat a la premsa el text del telegrama del general Navarro, al que ha fet referència el senyor Canalejas, per- què encara l'ha desconegut alguns dels seus companys.

Ha ofert ferlo públic a la portada del Consell.

El senyor Villanueva ha dit que portava al Consell diversos expedients, entre els un d'adhesió al conveni de Berna sobre trans- ports per ferrocarril.

El president del Consell ha dit que en la reunió portaria de lot.

Respecte a l'obertura de les Corts, ha dit que el decret se publicarà a darrer de abril y que el primer de maig se llegiran

els pressuposts, com ja ha anunciat el mi- nistre d'Henda.

També parlarà una mica, ha afegit el senyor Canalejas, de Mealla y de negocia- cions.

El ministre d'Estat donarà compte als seus companys de les darreres proposicions enviades pel Govern francès, posteriors al darrer Consell de ministres celebrat.

Probablement el dimas arribarà a Madrid M. Geoffroy para continuar les negociacions pendents.

El senyor Navarro Reverter sotmetrà al Consell la distribució de fondos del exèrcit, que comparada amb la de l'any anterior sobre tres punts, que són els que queden acua un augment en els gastos dels minis- tres de Foment y Guerra, respectivament, de 5 y 18 milions de pessetes. No obstant, l'augment total es sols de 17 milions, perquè hi ha baixes en diferents partides, entre elles les relatives a exercicis tancats.

També porta al Consell alguns expedients de crèdit, aprovats pel Consell d'Estat, re- latius als ministres de la Guerra y Fomen- t y que alcanzen a la xifra de 7 mil- lions de pessetes.

A dos quarts de vuit acabà'l Consell de ministres que s'ha reunit aquesta tarde en el ministeri de la Governació. El senyor Bar- roso rebé després als periodistes y ens donà la següent referència dels assumptes de que s'havia tractat en Consell:

El ministre d'Estat donà compte de la contestació de França a la darrera nota del Govern espanyol y del projecte de resposta d'Espanya.

El ministre d'Henda parlà dels Pressu- postos para 1913, però's treballs no's tro- ben en estat de que's pugui puntualisar res.

El ministre d'Instrucció pública donà com- ple de l'entrevista que havia celebrat amb la comissió de mestres basconjats y na- barras.

Se proposà al senyor Albaladejo celebrar conferències amb les Diputacions de dites re- gions para buscar una fórmula d'arreglo en el conflicte plantejat.

El ministre d'Henda posà en conecimen- t del Consell la distribució de fondos para'l corrent mes.

S'aprovaren els següents expedients: Un sobre adhesió d'Espanya al conveni de Berna sobre transports ferroviaris.

Sobre concessió d'una creu de Beneficència.

Tel senyor Barroso comunicà també als periodistes la següent nota oficial:

«En el ministeri de la Guerra s'ha re- but avui un telegrama del capità general de Melilla dolent de que al jutjar el re- cent fet d'armes s'assegurà amb inexactitud notoria que hi hagué que quedà en poder de l'enemic, alguns morts que foren mutilats y soldats morts y ferits a garra- tades.

La veritat y l'honor dels que allí com- baten exigeixen completa rectificació, ja que els devers de la disciplina impideixen una protesta tant vigorosa com semblants false- tats mereixen, sense pensar al fet que aquells que tendeixen a aconseguir, si això fos possible, que decaigué l'esperit d'un exèrcit que no escamoteja sacrificis para deixar a salvo sempre l'honor de la patria».

Visita d'inspecció
El subsecretari d'Henda senyor Pérez Oli- va ha disposat que una comissió especial del ministeri d'Henda giri una visita d'inspec- ció a les delegacions de les províncies de Lle- vanti y d'Andalusia.

Miting de paletes
Demà en el teatre «El Rat penat» cele- braran els paletes un miting per tractar dels motius de la passada vaga de dit ofi.

En Porfirio Díaz
L'expressat de Mèxic, general Porfirio Díaz y la seva senyora, acompanyats del general Polvequia y de la filla d'aquest, estaran en el Museu de pintures aquest matí.

Aquesta nit, els il·lustres mexicans men- jaran a casa del general Polvequia. Demà mar- xaran a San Sebastián desde on seguiran el viatge a París.

Rectificació
El ministre de Foment ens ha dit que es completament inexacte el solt que publi- cà «Espania Nueva» referent a la inspec- ció de Bancs y societats anònimes, a l'assegurar que el pressupost para dit negoci s'havia agra- upat per complet, tant en la consignació pe- ra material com en la de personal.

Ha afirmat el senyor Villanueva que dit pressupost està intacte, com el Senat no s'aprovà a l'el·l crant la citada inspecció, no's pogué organitzar el servei.

De Sevilla

Sevilla.—El senyor Rodríguez de la Bor- boja ha obsequiat a la senyora y filla del senyor Canalejas amb una forada pel Gua- dalquivir.

L'excursió fou deliciosa.

També hi assistiren el governador, l'al- calde, amics íntims de la família del pre- sident y alguns personatges polítics.

Fira-mercat

Burgos.—A Miranda de Ebro s'ha inau- gurat la fira-mercat que's celebrará allí en lo successiu el primer dissabte de tots els mesos.

Hi hagué moltíssims y focs artificials.

A la fira hi assistiren la Cambra de Comer- ci y representants de l'Ajuntament. Se re- partiren premis als expositors.

L'opinió aplaudeix l'implantació del mer- cat.

La Joventut conservadora.

Visita an en Maura

Saragossa.—Una comissió de la Joventut Conservadora, composta dels senyors García Molinos, Hornos y Eguaguil, ha vi- sitat al senyor Maura en el Monastir de Pedra.

Els convidats foren rebuts pel senyor Mau- ra, el qual els convidà a dinar.

Mentres dinaven parlaren de la tasca que realitzen les joventuts conservadores, fent sa- ber al senyor Hornos al que del partit del projecte que la molt de temps té l'agra- pació Saragossa de celebrar en aquesta capital una gran assemblea de totes les jo- ventuts conservadores d'Espanya.

Afegí que comptaven ja amb l'adhesió de les societats del Nord d'Espanya, de Catalunya y de Llevent.

El senyor Maura expressà'l desig de que les Saragosses hi tinguessin elegida para la celebració de l'assemblea, per les grans sim- paties que sent per aquesta ciutat.

Recomanà, no obstant, als seus visitants, que promogessin abans un plebiscit para fixar d'acord el lloc de la reunió.

El senyor Maura retornarà a Madrid a- questa nit.

Desde ara's pot assegurar que la proje- ctada assemblea s'celebrarà aquí. Probable- ment arribarà a darrers del mes de juny.

Assistiran a ella'l senyor Maura y els per-

sonatges que formen la plana major del partit conservador.

Se suposa que'l que del partit pronun- ciarà un discurs de gran importància po- lítica, ademés de marcar els viatjans que hauran de seguir les joventuts conservado- res.

Lo de Melilla

Lo que diu el general Navarro

El general Navarro diu en son telegrama que l'exèrcit se sotmet a la crítica y al judici de l'opinió pública, però protesta en termes veementíssims de que's l'abusi de la evit y s'inventin anormalitats, com la de dir que'l cadavre del tinent coronel A- vellaneda fou abandonat y mutilat pels mo- rris.

El general Aldeve, que es a qui el ge- neral Navarro va dirigir la protesta, al tras- mètrel al ministre de la Guerra la seva.

Madrid, 7, de 1 a 3 matí

Comentaris sobre'l Consell

